

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Oszályozás

628.1

Szerző:

Cím:

A PESTI VÍZ TÖRTÉNETE
KILENCVEN ÉVES A BUDAPESTI VÍZVEZETÉK

Hely

Idő

1867/1957

Forrás:

Népszav

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

1957. 12. 1.

Budapest — a Duna király-
löje — szerencsés város: tiszta
és egészséges ivóvíze van.
Mégis, a kilencvenéves Buda-
pesti Vízműnek gyakran kell
birkóznia nehézségekkel a
Duna alacsony vízállása miatt.
Jelenleg is hallatlan erőfeszíté-
seket tesz, hogy ellássa a vá-
rost vízzel.

A főváros első központi »viz-
művét» Mátyás király udvará-
ban építették. Később a törö-
kök vallási és harcászati szem-
pontból fejlesztették Buda víz-
ellátását. Budavár visszafogla-
lásakor, 1686-ban, az ostrom
alatt azonban jóformán minden
berendezés elpusztult.

Pest város vezetősége 1857-
ben kezdett foglalkozni a vá-
rosi vízvezeték létesítésével,
amit a sűrűn fellépő kolera- és
tifusziárvány tett szükségessé.
Az 1866. évi kolerajárvány
után a városi közgyűlés —
1867. június 19-én tartott ülés-
én — elhatározta a vízvezeték
megépítését. A tanács Lindley
angol mérnököt bízta meg a
pesti vízmű megépítésével. Az
ideiglenes vízmű a volt Flotil-
len-platzon, a mai Kossuth La-
jos téren épült és 1868 decem-
berében már vizet szolgáltatót.

1872-ben egyesült Buda, Pest
és Óbuda. Szükségessé vált az

ideiglenes vízmű bővítése és a
víz minőségének javítása.
Wein János, a Vízművek első
igazgatója kezdeményezésére
megkezdték az óbudai vízmű
építését és 1880-ban felépült a
Stefánia úti viztorony is. A
kibővült vízmű naponta 20 000
köbméter vizet szolgáltatott.

Wein János halála után Kaj-
linger Mihály vette át a Vízmű
vezetését. Szükségessé vált a
kúthálózat bővítése, mert a
víz minősége még mindig nem
volt kielégítő. Végleges megol-
dásként már Wein János a ká-
posztásmezei dunapartot je-
lölte ki vízmű létesítésére. Is-
mételt huzavona után, amely-
nek az 1892. évi utolsó kolera-
járvány vetett véget, Kajlinger
Mihály tervei és irányítása
alatt 1893—1904 között meg-
épült a végleges vízmű.

Két évtizeddel később az-
után áttértek a villamosüze-
melletésre, Kutakat építettek
és javítottak a káposztásmezei
víz minőségén.

A hároméves terv keretében
1947—1950 között megépült a
horányi I. és monostori I. víz-
mű, valamint a cinkotai vízter-
melő telen. A hálózatba bekap-
csolták Soroksárt, Budaörsöt,
Budakeszit, Cinkotát, Rákospa-
lotát. Az első öt éves terében

elkészült a margitszigeti hét
csáposkút és a Duna alatti új
bújtató. Befejezték a gellért-
hegyi 30 000 köbméteres szil-
kamedence építését, mely egye-
dülálló műszaki alkotás Euró-
pában. A peremvárosok vízellá-
tásának javítására közel 200
kilométer csővezetékot fektet-
tek, mintegy 800 közkúttal.
Bekapcsolták a hálózatba Rá-
kosszentmihályt, Sashalmot,
Pestimrét, Pestlőrincet, Nagy-
tétényt, Békásmegyert, Árpád-
ligetet és Adyligetet.

Jelenleg a főváros lakosságá-
nak 82 százaléka tekinthető
vízzel ellátottnak. A 10 százalé-
kos szaporulatot figyelembe
véve 1965-ben 750 000 köbmé-
ter átlagos és 935 000 köbméter
maximális napi fogyasztás vár-
ható. Ezek a körülmények sür-
gős intézkedéseket követelnek:
a többi között a délpesti ipari
vízmű üzembehelyezését, a
palotaiszigeti felszíni kivetélt
vízmű gyors befejezését, a
pócsmezei víznyerő területek
teljes kiaknázását.

A Fővárosi Vízművek fejleszté-
sének távlati terveit most
készíti a Fővárosi Mélyépítő
Tervező Vállalat. Remélhető-
leg a közeljövőben megkezdik
annak a hatalmas vízműrend-
szernek a kiépítését, amely a
fővárostól északra Vác magas-
ságáig terjedne és tökéletesen
biztosítaná Budapest lakossá-
gának zavartalan vízellátását.

Jankovszky János